

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe umane și social- politice
Domeniul de studii	Asistență socială
Ciclul de studii	Licență, zi
Programul de studii	Asistență socială

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Servicii de protecție a copilului				
Titularul activităților de curs	Lector dr. Iacobescu Maria Rodica				
Titularul activităților aplicative	Lector dr. Iacobescu Maria Rodica				
Anul de studiu	II	Semestrul	IV	Tipul de evaluare	examen
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:		ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		30
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		21
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri		28
II d) Tutoriat		
III Examinări		3
IV Alte activități (precizați):		

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	79
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sală dotată cu videoproiector, ecran de proiecție, laptop
Desfășurare aplicații	Seminar • Sală dotată cu videoproiector, ecran de proiecție, laptop
	Laborator •
	Proiect •

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	• Identificare, analiză, evaluare și intervenții specifice pentru reducerea riscurilor sociale de la nivel comunitar
-------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborare, implementare și evaluare a politicilor, programelor și serviciilor sociale destinate persoanelor și grupurilor vulnerabile; • Intervenție, consiliere și terapie individuală și de grup acordată în mediul familial sau instituțional (spitale, școli, penitenciare, centre anti-drog, instituții specializate de asistență socială); • Comunicare și relaționare eficientă cu beneficiarii
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Abordarea obiectivă și argumentată atât teoretic, cât și practic, a unor situații - problemă în vederea soluționării eficiente a acestora cu respectarea valorilor și principiilor specifice asistentei sociale • Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă transdisciplinară pe diverse paliere ierarhice la nivel intra- și interorganizațional

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea și însușirea de către studenți a conceptelor, definițiilor, teoriilor, clasificărilor specifice acestei discipline de învățământ.
	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea măsurilor și serviciilor de protecție a copiilor aflați în dificultate (Cf. Legii 272/2004, actualizată)

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Copii aflați în dificultate Drepturile copilului. Categoriile de copii care necesită protecție și asistență socială. Sistemul de protecție a copilului; dilemele protecției copilului.	2	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	resurse: laptop, videoproiector, ppt.
Copilul abandonat Aspecte teoretice cu privire la abandonul copilului Forme ale abandonului Abandonul în maternitate și în instituțiile de ocrotire Factori de risc și cauze ale abandonului copilului Procese de abandon și părintele care abandonează Trauma pierderii la copil Măsuri de protecție a copilului abandonat Centrul maternal; Serviciul de prevenire a abandonului de copii prin planificare familială; Serviciul de Monitorizare, Asistență și sprijin al Femeii Gravide predispuse să abandoneze copilul; Centrul de pregătire și sprijin a reintegrării și integrării copilului în familie.	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	resurse: laptop, videoproiector, ppt.
Copilul neglijat și abuzat Definiții; forme ale abuzului asupra copiilor Neglijarea copilului Efectele abuzului asupra copiilor Măsuri și servicii de protecție socială Centrul de consiliere și sprijin pentru copilul maltratat, abuzat, neglijat.	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	resurse: laptop, videoproiector, ppt.
Copilul instituționalizat Istoria instituționalizării copiilor în România Instituționalizarea și riscurile ei asupra dezvoltării: -Aspecte ale instituționalizării -Starea de sănătate a copilului instituționalizat -Dezvoltarea personalității copiilor instituționalizați	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	resurse: laptop, videoproiector, ppt.

-Comportamentul social al copilului instituționalizat			
Copiii străzii Definirea conceptului; cauzele fenomenului Categorii de copii ai străzii Viața în stradă Reintegrarea socială a copiilor străzii Asistența socială stradală; Serviciul de orientare, supraveghere și sprijinire a copiilor străzii.	2	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	resurse: laptop, videoproiector, ppt.
Măsuri de protecție a copilului aflat în dificultate Măsuri de protecție de tip familial: Menținerea copilului în propria familie Plasamentul familial: - Plasamentul copilului la o persoană sau la o familie - Încredințarea minorului unei familii sau unei persoane - Plasamentul în regim de urgență	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	resurse: laptop, videoproiector, ppt.
Asistența maternală Criterii de selecție pentru asistenții maternali Etapele procesului de selecție și evaluare Evaluarea asistentului maternal Procesul de formare a asistenților maternali Atestarea asistentului maternal profesionist Procesul de plasament al copilului la asistentul maternal Hotărârea de plasament Supervizarea plasamentului Planul individual de permanență Încheierea plasamentului	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	resurse: laptop, videoproiector, ppt.
Adopția Condițiile de fond ale adopției Consimțământul la actul adopției Impedimente la adopție Efectele adopției Cauze care determină desfacerea adopției Etapele procesului de adopție Încredințarea copilului în vederea adopției Supervizarea plasamentului	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică, expunerea, problematizarea	resurse: laptop, videoproiector, ppt.
Bibliografie			
<ul style="list-style-type: none"> • Bejenaru, Anca (2011), <i>Adopția copiilor în România</i>, Editura Institutul European, Iași. • Cojocaru, Daniela (2008), <i>Copilăria și construcția parentalității. Asistența maternală în România</i>, Editura Polirom, Iași. • Cojocaru, Ștefan (2002), <i>Prevenirea abandonului și dezinstituționalizarea copiilor în Populații vulnerabile și fenomene de automarginalizare</i>, Editura Lumen, Iași. • Constantin, Mădălina (2008), <i>Maltratarea copilului. Între cunoaștere și intervenție</i>, Editura Lumen, Iași. • Deju Aurelia (2014), <i>Consecințele abandonului familial asupra dezvoltării psihosociale a copiilor</i>, Editura Rovimed. • Dumitrana, Magdalena (1998), <i>Copilul instituționalizat</i>, Editura Didactică și Pedagogică, București. • Enea, Violeta (2021), <i>Abordarea psihologică a adopției și asistenței maternale</i>, Editura Polirom, Iași. • Filipescu, Ion (2001), <i>Adopția, protecția și promovarea drepturilor copilului</i>, Editura Universul juridic, București. • Florescu, Laura, Frățiman Livia (2000), <i>Ontogeneza dezvoltării în situații de abandon</i>, Editura Fundației Andrei Șaguna, Constanța. • Ionescu, S.(coord.) (2001), <i>Copilul maltratat. Evaluare, prevenire și intervenție</i>, Editura Fundația Internațională pentru Copil și Familie, București. 			

- Iovu, Mihai- Bogdan (2008), *Conceptualizarea abuzului și neglijării copilului în familie*, Editura Lumen, Iași.
- Irimescu, Gabriela (2006), *Protecția socială a copilului abuzat*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași.
- Marc, Gabriela (2015), *Abuzul la copii. Diagnoză și intervenție terapeutică*, Editura Sper, București.
- Muntean, Ana (2013), *Adopția și atașamentul copiilor separați de părinții biologici*, Editura Polirom, Iași.
- Muntean, Ana (2009), *Comunicarea emoțională cu copilul victimă a maltratării*, Editura Tempus, Ploiești.
- Muntean, Ana (2001), *Familii și copii în dificultate. Note de curs*, Editura Mirton, Timișoara.
- Neagoe Ioana (2017), *Trauma și perturbări ale atașamentului la copilul instituționalizat*, Editura Sper.
- Nelson, Charles A.; Fox, Nathan A.; Zeanah, Charles H. (2014), *Copiii abandonați ai României. Privațiune, dezvoltare cerebrală și eforturi de recuperare*, Editura Trei, București.
- Roth- Szamoskozi, Maria, (1999), *Protecția copilului - Dileme, Concepții și Metode*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Șoitu, Conțiu Tiberiu (2014), *Asistența maternală. Abordare trans-europeană*, Editura Universității Al. I. Cuza, Iași.
- Șoitu, Conțiu Tiberiu (2002), *Instituționalizarea copilului în Populații vulnerabile și fenomene de automarginalizare*, Editura Lumen, Iași, 2002
- Teclici, Y. (1998), *Vina de a fi copil al străzii*, Editura Oscar Print. Bucuresti.
- Adopția națională, Ghiduri de bună practică în asistența socială a familiei și a copilului, Editura Lumen, Iași, 2002.
- Asistența maternală, Ghiduri de bună practică în asistența socială a familiei și a copilului, Editura Lumen, Iași, 2002.
- Holt România, Ghiduri de bună practică in asistența socială a copilului și a familiei, Editura Lumen, Iași, 2002.
- Veleanovici, Armand (2016), *Abuzul și neglijarea copilului*, Editura Expert Psy.

Bibliografie minimală

- Cojocaru, Daniela (2008), *Copilăria și construcția parentalității. Asistența maternală în România*, Editura Polirom, Iași.
- Enea, Violeta (2021), *Abordarea psihologică a adopției și asistenței maternale*, Editura Polirom, Iași.
- Irimescu, Gabriela (2006), *Protecția socială a copilului abuzat*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași.
- Muntean, Ana (2013), *Adopția și atașamentul copiilor separați de părinții biologici*, Editura Polirom, Iași.
- Nelson, Charles A.; Fox, Nathan A.; Zeanah, Charles H. (2014), *Copiii abandonați ai României. Privațiune, dezvoltare cerebrală și eforturi de recuperare*, Editura Trei, București.
- Teclici, Y. (1998), *Vina de a fi copil al străzii*, Editura Oscar Print. Bucuresti.
- Legea 272/2004

• Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Copii aflați în dificultate: definirea conceptului, categorii.	2	Conversație euristică, problematizare, dezbatere	resurse: laptop, videoproiector, ppt.
• Copiii abandonați	2	Conversație euristică, problematizare, dezbatere	resurse: laptop, videoproiector, ppt.
• Abuzul și neglijarea copiilor	2	Conversație euristică, problematizare, dezbatere	resurse: laptop, videoproiector, ppt.

<ul style="list-style-type: none"> Efectele instituționalizării asupra dezvoltării copiilor 	2	Conversație euristică, problematizare, dezbateri	resurse: laptop, videoproiector, ppt.
<ul style="list-style-type: none"> Măsuri de protecție de tip familial: menținerea copilului în propria familie; plasamentul familial 	2	Conversație euristică, problematizare, dezbateri	resurse: laptop, videoproiector, ppt.
<ul style="list-style-type: none"> Asistența maternală 	2	Conversație euristică, problematizare, dezbateri	resurse: laptop, videoproiector, ppt.
<ul style="list-style-type: none"> Adopția copilului 	2	Conversație euristică, problematizare, dezbateri	resurse: laptop, videoproiector, ppt.

Bibliografie

- Cojocaru, Daniela (2008), *Copilăria și construcția parentalității. Asistența maternală în România*, Editura Polirom, Iași.
- Enea, Violeta (2021), *Abordarea psihologică a adopției și asistenței maternale*, Editura Polirom, Iași.
- Irimescu, Gabriela, (2004) *Asistența socială a familiei și copilului*, Editura Universității “Al. I. Cuza”, Iași.
- Irimescu, Gabriela (2006) *Protecția socială a copilului abuzat*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași.
- Mihăilescu Ion (2004) *Rolul familiei în dezvoltarea copilului*, Editura cartea Universitară, București.
- Muntean, Ana (2013) *Adopția și atașamentul copiilor separați de părinții biologici*, Editura Polirom, Iași.
- Muntean, Ana; Munteanu Anca (2011) *Violență, traumă, reziliență*, Editura Polirom, Iași.
- Neagoe Ioana (2017), *Trauma și perturbări ale atașamentului la copilul instituționalizat*, Editura Sper.
- Neamțu, George (coord.), (2016) *Enciclopedia Asistenței sociale*, Editura Polirom, Iași.
- Neamtu, George (coord.), (2011) *Tratat de asistență socială*, Editura Polirom, Iasi.
- Neamțu, Nicoleta (coord.) (2008), *Practica asistenței sociale centrată pe individ și familie: studii de caz*, Editura Napoca Star, Cluj Napoca.
- Nelson, Charles A.; Fox, Nathan A.; Zeanah, Charles H. (2014), *Copiii abandonati ai României. Privațiune, dezvoltare cerebrală și eforturi de recuperare*, Editura Trei, București.
- Manualul pentru implementarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Bibliografie minimală

- Cojocaru, Daniela (2008), *Copilăria și construcția parentalității. Asistența maternală în România*, Editura Polirom, Iași.
- Irimescu, Gabriela, *Asistența socială a familiei și copilului*, Editura Universității “Al. I. Cuza”, Iași, 2004
- Irimescu, Gabriela, *Protecția socială a copilului abuzat*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2006
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului
- Muntean, Ana, *Adopția și atașamentul copiilor separați de părinții biologici*, Editura Polirom, Iași, 2013
- Neamțu, George (coord.), (2016) *Enciclopedia Asistenței sociale*, Editura Polirom, Iași.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Atât informațiile teoretice, cât și aplicațiile practice, le oferă viitorilor absolvenți cunoștințele și aptitudinile necesare integrării pe piața muncii din domeniul asistenței sociale, fie în instituții de stat, fie în ONG-uri.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Înțelegerea, însușirea, interpretarea și redarea conceptelor, definițiilor, clasificărilor și teoriilor prezentate la curs. Prezența și participarea activă la dezbateri.	Examen scris	50%
Seminar	Alcătuirea și prezentarea unui proiect pe o temă dată; se va aprecia modul de structurare a conținutului prezentat, aspectul formal, bibliografia utilizată, stilul de comunicare, implicarea colegilor	Prezentarea unor teme pe bază de referate	50%
Laborator			
Proiect			

Standard minim de performanță

Curs nota 5:

- cunoașterea noțiunilor de bază ale disciplinei;
- cunoașterea măsurilor de protecție a copilului aflat în dificultate.

Curs nota 10:

- însușirea și utilizarea corectă a terminologiei specifice domeniului;
- acumularea de cunoștințe complexe cu privire la categoriile de copii aflați în dificultate;
- cunoașterea temeinică a evoluției serviciilor și măsurilor de protecție a copilului în România;
- aprecierea prestației globale a studentului la cursuri (gradul de implicare, relevanța răspunsurilor, prezența).

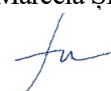
Seminar nota 5:

- participarea la realizarea și prezentarea unui proiect pe o temă dată;
- prezență minimă, conform regulamentului.

Seminar nota 10:

- realizarea unui proiect complex, realizat în echipă, cu aspecte teoretice și ilustrații prin imagini, videoclipuri, postere, având ca subiect anumite aspecte ale dezvoltării la o anumită vârstă.
- aprecierea prestației globale a studentului la seminarii (gradul de implicare, relevanța răspunsurilor, prezența).

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
14.07.2021		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
27.09.2021	Lector dr. Marcela ȘLUSARCIUC

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
27.09.2021	Prof. univ. dr. Florin PINTESCU